

ՀԵՐԱԿՆԵՐ

Վերջին ժամը կարգի
դրվելու պահին Պոլսի
ու Նիւ Երկաթուղի կայանում
հանկարծ յայտնվում

ՀՀԿԿԿ
1962

ԿԱՅԱՐԱՑՈՒՄԸ ՆՈՒ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԱՐՄԱՅՈՒՆՈՒՄ ԵՎ
ՅՈՒՐ ԴԵՐՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԵՄԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

№ 4

F 343
1962

6. გოგონაძე

ვ. ი. ლენინის დაბადების 92 წლისთავი

ნახატები ი. ბაჩინაძისა

კეთილი კაცის ნაკვალავი

ერთხელ ვალოდია თავის უფროს ძმასთან სმასთან ერთად ტყეში მიდიოდა. გზასე ვიდაცის ნაკვალევს ამჩნევდნენ: ალაგ-ალაგ გათელილი ბაღისი უკვე წელში იყო გაპართული და ადამიანის ნაფეხურები წიწვით და ფოთლებით დაფარულიყო.

მკვრამ მანც შეიძლება გავერჩია, საით მიემართება აქ გამკვლევი კაცის მიერ.
ლი. მისი გეხი გენიშნებოდა აქა-იქ ჭატოეუბული ნახელაჲით:

აგერ, წვარო ამოუწმუნდია და გაუკამკამებია. წვაროსთან არეის ხის ქერქის-
გან მკერული კოთხო დაუტოვებია—შევიძლია ახვარ წვალი გემრიელად დალიო.
იქვე ჭვანტობში ფეხი რომ არ ჩაგეფლოს, რუსე თბილედ ჭივო გადაუხი-
დია—ფეხდაუსეველებლად გახვალ გაღმა.

აგერ, გვისწირას, მუხიდან ჩამოშვერილი როყები ჩამოუსხვებია და—გაუკაწრა-
ვად, უხიფათოდ გაიგლი.

სამა მიდიოდა და თანდათან იღუშებოდა: აქეთ წამოსვლისას უნდოდა მოკლედ
გადაეჭრა გზა, რომ მტრევეის ქოსამდე მალე მისულიყო. იქ თავისინაზე ეგულებო-
და,—უღიანოების მიოელი ოჯახი სოკოს საკრეუვად იყო წამოსული და სამას და
ვალადიანს მტრევეის ქოსში ელოდებოდნენ. ახლა კი ბეშეებს გზა დაებნათ.

როგორც იქნება გავადწვეთ აქედან, ოღონდ
ვალოდია ჰატარაა და დაძვლდება,—ფიქრობდა
სამა და უძცროს მამიკოს მალი-მალ გადასედავ-
და სოღმე.

მკვრამ საკვირველი ის იყო, რომ მოქანცუ-
ლი და ტეის დასუთული ჰაერით გაოფლილი
ვალოდია მანც იღიმებოდა.

—შენ რაღაც კარგ გუნებასე ხარ, რა გინარი?
— განა ვერაფერს ამხნევ?—თვალები ეშმაკუ-
რად მოჭურტა ვალოდია, —რა კარგია, რომ ჩვენამ-
დე აქ კეთილ კაცს ნაუვლია, ხედავ, რამდენი
კარგი რამ დაუტოვებია თავის ნაკვალევსე.

სამა კაცოებული შედგა.—საიდან მოუვიდა
ასეთი ახრი ამ ჰატარას, ხედავ, როგორ დიდი-
ვით მსჯელობს? და ცოტა არ იყოს შერცხვა
კიდევ. ჩვენ სმირად ვურსაც კი არ ვუბრძობ
სოღმე უძცროსი მშობის ნათქვამს.

სამამ ვალადიანს ხელი გადახვია და ცოტა-
დენი დუმილის შემდეგ უთხრა:

— აი, ასე უნდა იარო, ჩემო ვალოდია,
ცხოვრებაშიც, რომ ხალხის სასარგებლოდ კეთი-
ლი საქმეების კვალი დატოვო.

ეს სიტყვები კარვად დაამახსოვრდა უძცროს
მას.

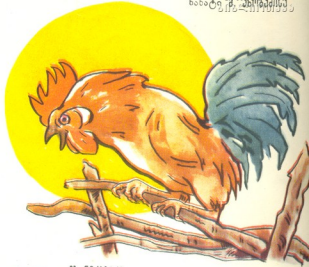
1-2550

გაბათხული

ბ. ძნალაძე

აუციკიკენენ ჩიტუნები,
აჩუნჩუნდა ნაკადული,
აეღვარდა არემარე
აქარგული, ჩაქარგული.

გაბათხულმა გაგვახარა,
გალამაზდა მთა და მდელი,
ამღერდა და ახმაურდა
საყვარელი საქართველო.

ზ. ნიქაბაძე

მამლის ყივილზე

— შავთვალწარბა ზირიძე,
იასავით მკინხარი,
მამლის ზირველ უივილზე
რომ იღვიძებს, ვინ არის?
— ბები, ჩემო დიდება,
საუვარელო, კეთილო,
სულ აღუწეს რომ გპირდება,
თქვი, ვინ არის?
— ქეთინო!
— კოსტად თმებდვარცხნილი,
ცელქი, შოუწუნხარი,
არ წუწუნებს, არც ტირის,
კარგი გოგო ვინ არის?
— ბები, ჩემო დიდება,
საუვარელო, კეთილო,
სულ რომ დხუნას გპირდება,
თქვი, ვინ არის?
— ქეთინო!

ნ. ლინენსკი

პრაბი ბიჭუნა

კასაბლანკაში¹⁾ მრავალი ქვეყნის გემი შედის. ტვირთს დასცლიან, დაისვენებენ და კვლავ დატვირთულნი სამშობლოსაკენ გზას გაუღებიათ. მიდის გემი, მიდის მუზღვაურები და თან მიჰყვებათ არაბი ბიჭუნას მუდარა: — ან იუნგად ამოყვანეთ, ან შეზღვაურის თანაშემწედო!..

თვალები ეღვლებოდა ბიჭუნას ატლანტის ოკეანის მზერით; ვრცელი ოკეანის იქით კი არაფერი ჩანდა. ალის სურდა ენახა, რა იყო ფირუზისფერი სარკის გაღმა. მას ოცნებად გადაქცეოდა შეზღვაურობა.

ისევ გულდაწყვეტილი გაუღდა გზას ბიჭუნა, დიდი ნიჟარებით მოფენილ ოქროსფერ ქვიშაზე მკაფიოდ რჩებოდა მისი პატარა ნაფებურები. იაზა, იაზა და ქვიშაში გამოკვეთილ სასახლეს მიაღდა. სასახლე ლამაზი იყო, მაგრამ მასავით პატარა... ალიმ იცნო მეგობრების ნახელავი. მასანს, ისინის, მუჰამედს, აქვე ახლოს რომ ცხოვრობენ, მშენებლებად მოაქვთ თავი; ხშირად კამათობენ კიდევ, მეზღვაურობა სჯობს თუ ის, რომ ააგო დიდი, ლამაზი თეთრი სახლი...

— თეთრი თუ ოქროსფერი? — ფიქრობს ბიჭუნა და გზას აგრძელებს. მან ბევრი დრო დაჰპარგა ოცნებაში, შინ კი ჯერ ვერ დაბრუნდება. დღეს ალიმ ორიოდე გროშიც

ვერ იშოვნა. ის ხომ საკუთარი შრომით ირჩენს თავს, ავადმყოფ დედისთვისაც მიაქვს ნაჯაფი.

პირბაღ

ალის ახალგაზრდა დედა ჰყავს, ლამაზი დედა; მაგრამ არაბული ჩვეულების გამო, დედა ვერ გამოდის ქუჩაში პირბადის გარეშე. ალი ხშირად აკვირდება სხვა ქალებს ქუჩიდან ქუჩაში ხეტიალისას. ბევრი უპირბადოდ დადის. ეს მოსწონს ბიჭუნას. ბევრი კი დედამისივით ჩადრავარებულა ჩაუფლის, თვალებილა მოუჩანთ მხოლოდ.

თორმეტი წლის დაიკოც ჰყავს ალის, დედასავით ლამაზი და შეავგვრემანი. ერთი წლის შემდეგ ნაჟიამც ჩადრით უნდა იაროს?

— არ მივცემ ნებას! — ფიქრობს ბიჭუნა და თან თვალებს აციცებს, მუშტარი არ გამომეპაროსო.

— არ მივცემ ჩადრის ტარების ნებას. სკოლაში კი იაროს დაიკომ. ჭრა-კერვაც ისწავლოს.

თვალგოშერა ალის პატარა ხელებით შექედილი მომცრო ყუთი უჭირავს. ყუთი მისი მუღმივით თანამგზავრია. აიტუზება დიდი მალაზიის, რეტკორნის ან სასტუმროს წინ; ჭკნებ ვინმემ ინებოს და შეამჩნიოს

1) კასაბლანკა მაროკოს ნავსადგურია

მისი უსიტყვო მუდარა. ყუთში ჯაგარისი და ფხსაცმლის საწმენდი. იქვე სახელდახელოდ გახსნილ ბიჭუნა თავის „სკივრს“, იგივე „სკივრია“ ფხის საბჯენი. საოცრად სწრაფად მოძრაობენ ჩაჩოქილი ბავშვის სუსტი ხელები. მონდომებით მუშაობს პატარა, არ დამამადლონო ალალი შრომით აღებული გროშები.

დიდი კეთილი გული აქვს პატარა მობეტიალეს. უცხოელისთვის აღის ბშირად უფასოდაც კი შეუთავაზებია სამსახური. ბევრი უხინდისოდ სარგებლობს მისი კეთილი გულით და გასამრჯელოს არ უბღის, ზოგი კი გულუხვად ასაჩუქრებს ბიჭუნას.

მისი ოცნება კი მინც ისაა, დედამ პირბადე მოიხსნას, ნაყოფ იაროს სკოლაში, თვითონ კი ჩიტავით გადასეროს ლამაზი ოკენე.

„გროშეკული“
ბიჭუნის გრაფიკა

ბასამრჯალო

— ბონჟურ მაღამ. ბონჟურ მუსიე! — მოგვდედნენ ფრანგული საღმით შორეული. მითანი ქალაქის მულაია-იდრისის ბავშვები. როგორც თითქმის ყველა მაროკოელი ბავშვი, ესენიც მცირეოდენს ტიტინებდნენ ფრანგულად. გულითადად ვესალმებოდი ფეხშიშველა, ჩამოხეულ პატარებს, საჩუქრებსაც ვურთავებდით ჯზადაჯზა.

ვიწრო შუკებში მატულობდნენ ცნობის-მოყვარე გოგო-ბიჭები. ზოგს უმცროსი დაიკო ან ძამიკო მოეკიდებინა ზურგზე და მინც მოგვდედა ჩვენი საჩუქრის იმედი. თვალმახარა გოგო-ბიჭები მოგვეწონა და აპარტი მოვიმარჯვეთ, მაგრამ ნურას

უპაცრავად: ყველაზე უფროსმა გოგონამ წარბი შეიკრა და ზურგი შეგვაქცია, სხვებ-მაც მიზამეს. ამ საქციელმა გაგვაკვირვა. მერე გვანიშნეს, გასამრჯელო მოგვეცითო... ჩვენც ვაჩუქეთ ცოტაოდენი გროში.

ნაზრისთვალი

ამაყად დგანან ზეთისხილის ტყეებით დაჩრდილული ატლასის მთები. მთისძირელ ბავშვებს უყვართ აქ ზეთილი. დახეტია-ლობენ ბილიკებზე და ნატვრისთვალვით ეძებენ მთის ბროლს. თუ ამეთვისტოს მი-აგნეს, ძალიან გაიხარებენ ბიჭუნები. ძვირ-ფას იისფერ კენჭებს ბაზარზე გააქანებენ და ცდილობენ უცხოელს მიასალონ.

აზიზიც ალის ტოლაა—მ წლის. მთის ბიჭუნა მთის ბროლის და ამეთვისტოს ძებ-ნაში იღამებს თვალებს. მერე ჩააქვს ბაზარ-ში და ელოდება, როდის იყიდონ მისგან „ნატვრისთვალს“.

ჩვენ საჩუქრად შემოგვთავაზა აზიზმა იისფრად მოციმციმე ამეთვისტო. როცა გული კეთილია, პატარა კენჭიც ძვირფას საჩუქრად იქცევა და უარს როგორღა ვე-ტყოდით.

აზიზს აღარ სცალია სათამაშოდ, აღარც ტბილი ზღაპრების მოსასმენად. ის უკვე არჩევს ავსა და კარგს. იცის, პატროსნად ნაშოვი გროშები სჯობს უსინდისოდ მო-პოვებულ დირხამებს.¹⁾

კარგად ახსოვს აზიზს, როგორ წაასწრეს ბაცაცოლაზე მის ტოლ-ამხანაგებს. უშლიდა და მინც აო დაიშალეს, შიმშილმა ბო-როტმოქმედება ჩაადენინათ. ცემასთან ერ-თად ახლა ციხია კედლებსაც იწვნივენ პა-ტარები. აზიზსაც შია, მაგრამ ცულ საქმეს არ ჩაიდენს.

დუბჭირი ცხოვრება უცხოელთა ბატო-ნობამ დატოვა მაროკოში. ეს სიღატაკე ნელ-ნელა ქრება. უკვე ზუთი წელია გან-თავისუფლდა აზიზისა და ალის სამშობლო. ბიჭუნები მალე იპოვნინან ნამდვილ „ნატ-ვრისთვალს“. მაშინ უთუოდ აუხრულდებ-ბათ ყველა კეთილი სურვილი და ოცნება...

1) დირხამი—ფულის ერთეულია მაროკოში.

ნორჩი ლენინელები

მ. სავალაშვილი

ნახატები ლ. ლანელიასი

ნ ა რ გ ე ბ ი

ერთ მშვენიერ დღეს პატარა ცოტნეს სოფლიდან მამიდა ჩამოუვიდა. ნათესავის მოსვლამ ძალიან გაახარა ოჯახი. მამიდა დაპირებული იყო ძმისწულს: შენ რომ ვაშლები გიყვარს, იმისი ჯიშის ნერგები უნდა მოგიტანო.

ცოტნემ ორმოცი ადრევე გამზადა, მამიდამ პირობა შეუსრულა და საჩუქრით გახარებულმა ბიჭმა ხალისიანად დაიწყო ხეების რგვა. ამასობაში ცოტ-

ნეს თავს წამოადგა მეზობლის ბიჭი მიხა. ცოტნემ ორი ნერგი მიხას დაუთმო, დარგვა ურჩია. მიხას შეგზარა მუშაობა, ნერგებზე უარი თქვა და იქაურობა ცივად მიატოვა.

გავიდა რამდენიმე წელი. ნიადგეს კარგად შეეგუა ნერგები. ცოტნეს მზრუნველობით მოვლილებმა ძირები დაიმსხვილეს, ფოთლები გაიფართოვეს, რტოები აჰყარეს: მსხვილი, ლამაზი ნაყოფით დამძიმდნენ. სასიამოვნო იყო მსხმოიარე ვაშლების ნახვა.

სულ მალე ცოტნემ ვაშლის კრეფაზე ამხანაგები დაჰპატიყ. მკრეფეთა სიცილ-კისკისმა მიხამდე მიაღწია. ტოლები მხიარულებამ მიიჩიდა მიხა. ცოტნეს ბალთან მივიდა და შორიახლო დადგა. ცოტნემ მიხა რომ დაინახა, გაუხარდა და მიამახა:

— მიხა, რა შორს დამდგარხარ, ახლოს მოიწი. ვაშლი არ გინდა?

ამას კი არ მოელოდა მიხა! მიხვდა თავის შეცდომას, სახეზე სირცხვილის სიწითლე წაეკიდა, მერე შებრუნდა და ჩქარი ნაბიჯით შინისაკენ გასწია.

ბიონის მუხარ ხუნდა, იმი მუხანა
ნარბაპების... დამუხალია.

სსრ კავშირის მოკა ბიონათა კანონებიდან

ბიონა ბობო

ს. შაშვიანი

ჩვენს სკოლაში ნელის ახლა
იცნობს თითქმის ყველა...
ნელის გულზე ალისფერი
ყელსახვევი ელავს.

ნელი სწავლის გმირი გახლავთ—
ხუთოსანი მუდამ;
ჩამორჩენილ ამხანაგსაც
შველის, რა თქმა უნდა.

ზარმაცივით უსაქმურად
როდი კარგავს წუთებს,
შრომაშიაც, გარჯაშიაც
ტოლს არავის უღებს.

წყალს ასხურებს ყოველ დილით
სკოლის ანაღ ნარგავს,
და ბაღჩას კი ათასფერი
ყვავილებით ქარგავს.

დაახვავა თითქმის მთელი
გორა რკინის ჯართის;
ყურწყაუნა ბაჭიებიც
გამოზარდა ათი.

სულ ფუსფუსებს შინ თუ გარეთ
ერთი ციცქნა ნელი,
ნელი—ჩვენი სიამაყე,
ნორჩი ლენინელი.

დათუნებმა მელიძის
გაუგზავნეს ბარათი.
გაუგზავნეს საჩუქრად
კვერცი ერთი კალათი.
წერდნენ: „მოდი, გელით,
ჩვენ ამ წერილს შენთან
კვზავნით ყანჩას ხელით...“

ყანჩა მძიმედ
მიაბიჯებს,
მილის მელიასთან,
ხან ბაყაყებს
წყალში იკვრს,
ხან ისვენებს ტბასთან.

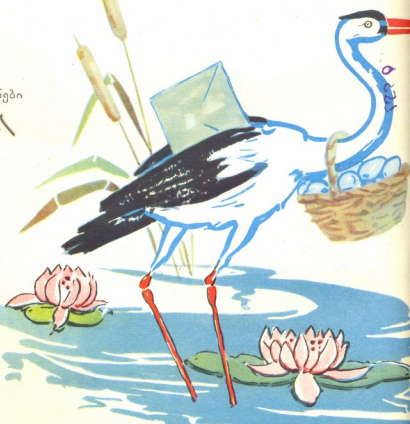
ქ. ნალირაძე

ნახატები შ. მხალაძისა

დათუნების თავგადასავალი

ნაწყვეტი ზღაპრიდან

ერთ დიდ ტყეში,
ცხრა მთას იქით,
იყო ორი დათვი.
ორი დათვი
ბანჯგელიანი,
ორი დიდი დათვი.
დათვებს ჰყავდათ დათუნები
დამალული მთებში.
დათუნები თამაშობდნენ,
ხან დახტოდნენ,
ჭიდაობდნენ,
ნავარდობდნენ მზეში.
გადაწყვიტეს მელიასთან
გაგზავნათ ყანჩა,
გრძელდება და
გრძელკისერა,
თევზულაპია ყანჩა.
უთხრეს: „წადი,
მოიყვანე
ის სუნსულა
მელია.
უთხარი, რომ
დათუნები
მოუთმენლად ელიან“.

იღლიაში მოუჩანს
დათუნების პარათი
და კისერზე ჰკიდია
კვერცხით საესე კალათი.

უბად ტყეში
დაინახა
შენაური სახლი,
რალაც დიდი
და ლამაზი
ოქროსფერი სახლი.

გაუკვირდა
მეტისმეტად,
გაიოცა
თანაც.

უკან ტყეა,
მარჯვნივ ტყეა,
მარცხნივ—
მწიფე ყანა.

ჩვენმა ყანჩამ მორიდებით
ქუდიც მოიხალა,
ხელაგს—

მისკენ მოდის
დინჯად
ორი დიდი კატა
ორი კატა —
თავმომწონე,
ულვაშების გრეხით.
ფართე ჩექმების ჩაეცვათ,
არ უჩანდათ ფეხი.
ასე უთხრეს:
„ძვირფას სტუმარს
დიდება და ქება!
წამობრძანდით სასახლეში,
გელოდებთ ყველა:
მგელი,
ტურა,
კიყვი,
შველი,
მასპინძელი მელა“

მკლავში ხელი გაუყარეს.
წაიყვანეს ნელა,
ოქროს კიბე აიარეს,
შეეგებათ მელა.
ყანჩა ზრდილობიანად,
დინჯად, თავაზიანად
მიესალმა ყველას.
შემდეგ მელას
გაუწოდა ბარათი
და კისრიდან გადმოიღო
კვერცხით საესე კალათი.
როცა მარტო დარჩა
მელიასთან ყანჩა, —
მოახსენა ჩუმად,
რომ მობრძანდეს მელა
დათუნებთან სტუმრად.

დილით ადრე, როცა
მზემ სხივები
სტყორცნა
და გაბრწყინდა
ცაზე,
მელია და ყანჩა
აღიოდნენ
მთაზე.

დათუნები მელიას
სიხარულით ელიან;
როცა დაინახეს,
ასე წამოსძახეს:
ჩვენო კარგო მელია,
ხომ არ მოგიწყენია?
ოდელია, დელია!
ახლა მთები და ტყეები
ჩვენია და ჩვენია.

მშენებელი

ნ. აღინაშვილი

ნახატი ზ. კაკაბაძისა

ნანა და ჯიმშერი ტყუპები არიან, ერთ-სართულიან სახლში ცხოვრობენ, ორივე საბავშვო ბაღის უფროს ჯგუფში სწავლობს. მათ ეზოში დიდ, ძალიან დიდ შენობას აგებენ.

— როცა სახლის შენებას დაამთავრებენ, ჩვენც იქ მივიღებთ ბინას,—თქვა მამამ.

— მერე ჩვენი სახლი?—ოკითხა ნანამ.

— ჩვენ სახლს დაანგრევენ, ზომ ზედავ, ძველია და თანაც ერთი ციკქნა,—დიდი კაცით უბასუხა ჯიმშერმა.

ღოგინიდან წამოდგებიან თუ არა, ბავშვები მაშინვე ფანჯარას მიამუხრებენ და ახალი სახლს ახედავენ: აბა, რამდენი მოიმატა სიმალღეშიო!

ერთხელ პატარები ებოში თამაშობდნენ. ამ დროს მანქანით ცემენტი მოიტანეს. ფარულში შეხიფვისას კარგა მოზრდილი პარკი გასკდა და ცემენტი დაიბნა. მუშები იმწამსვე შეუდგნენ ცემენტის შეზიდვას ფარულში.

ჯიმშერმა შინ შეირბინა, ორი პატარა ნიჩაბი გამოიტანა და დაიკოს უთხრა:

— ნანა, მადრი, ჩვენც მივხებართ.

ბავშვები ნიჩბებით იღებდნენ ცემენტს და ფრთხილად ყრიდნენ ფარულში.

— ყოჩაღ, ნამდვილი მშენებლები ხართ, შეიძლება წვიმა მოსულიყო და ცემენტი მთლად გაფუჭებულიყო, — უთხრა მათ ინჟინერმა და თან დაუმატა:

— ნელა იმუშავეთ, არ დაიღალათ!

— დავიღლებით კი არა! — ცოტა არ იყოს, ამაყად თქვა ჯიმშერმა.

როცა დედამ ბავშვებს დაუძახა, ცემენტი უბევრად შეზიდული ჰქონდათ.

— რა გემრიელი წვენია, — ამბობდა ნანა და მადიანად იღუკებოდა.

— დედა, თუ შეიძლება, კიდევ დამიმატე, იმიტომ, რომ ჩვენ დღეს მუშები ვიყავით, — აუხსნა ჯიმშერმა.

— როგორ თუ მუშები? — ვერ გაიგო დედამ.

ბავშვებმა უპაბეს, თუ როგორ დააბინავეს დაბნეული ცემენტი.

მეორე დღეს საბავშვო ბაღიდან დაბრუნდნენ თუ არა, ჯიმშერმა და ნანამ მშენებლობას მიაშურეს.

— ოჰო, ჩვენი ბეჯითი მუშები მოსულან! — მიეგება მათ ინჟინერი.

— ძია ლევან, ახლა რა ვიმუშაოთ? — შეგკითხა ნანა.

— დღეს თქვენი დასვენების დღე იყოს! — უთხრა ლევანმა.

ბავშვებმა მოიწყინეს. რას იზამ, ყოველთვის ხომ არ დაიხვევა ცემენტის პარკი! მაგრამ მაღლ სხვა საქმე გამონახეს; მუშებს სურით ცივ-ცივ წყაღს მიუტრეყნიებდნენ ხოლმე.

— გაიზარდეთ, გაიზარდეთ! — დოცადენენ პატარებს მუშები.

დ. ხარაძე

ჭ ი ჴ ა

გუგურუმელა ორა
 გვერდნა, სვრინავს,
 წაისურნავს ხაზანს,
 თვალსებს განკვებ ნაბავს,
 მისხვალ, თვალსებს ჭყიტავს,
 დაგვიძახებ: —
 „ჭიტა!“

ველუვიოროტან

ტელევიზორის ეკრანში
 იყვნენ კნუტები გართულნი,
 უნებ გამოხნდა წრულუნა,
 ჩამოუკრა „ქართული“.

ახტენ, თავი და თათები
 ბევრი ახალეს მინაზე,
 თავები იხვევდნენ,
 გადადიოდნენ ყიოაზე.

პირველები

1. მარცხენი

როცა ანტარქტიდის მხედრი, გემიდან ურულზე გადისუბოისათვე წყნისენ უდიდესი პინგვინი გამოვლენა უნადალსობა ფეხზე ამართული მოამიჯნობდა. მერე იქვე ჩაწერებდნენ, გაცივებით გვათავილებდნენ და თავიგმუზად ჩაღაყის თეთრებდნენ.

წვინი გემი ურულვას ამტყვებდა, წინ წელ-წელა გზას იყვავდა. ამიტომ მოველი დღე დავცვირბინალი ურულზე და პინგვინებთან ვფართობდით. ისინი სრულყოფილ არ ვცვირბობდნენ. ვეშაბის გამოქმნაზე კი წელში წაუვლელი პინგვინები სრულად ზღბობდნენ ურულზე.

პინგვინის ზურგი შავი ბუმბულითაა შემოსილი, გულმკერდი კი—ფერიათ. ფეხები მგტად მკაფიო აქვს. ფრთები—მოკლე. ხმა ვეყვისას მოვეყვს. კუთხეთი ხობს, ხოლო წელში ცურავისას ფეხოვანი წყავს.

პინგვინები ხმელეთზე ბავსავითი დედის, სამკვიდროდ წელში იცე მწაფად დაკურავენ, რომ ფეხები ვეყვად სტყ-სეაღ.

მდე წყნენი ვერტყვებენი გამოშნდა. იგი ვერის ახლოს დე შუა აფერბნდით ზეგრში და ათიოდ წუთის შემდეგ ხიდ-ვერ პირის თავზე უყვით.

სამხალი 1. ამერიკისა

გაფრეწავებენ იქვე ახლოს მდებარე კონტინელის დამწვლადგებანა. ავიდეჯალი და გვირულ ზღვას გაუდებენ.

კონტინელიან წყნს შესახვედრად აღდგას პინგვინთა ვევეთი ხობითი დამაჩნა წყნის შორის იციოდე შეგრბიდა აქნებოდა დამტენილი, როცა პინგვინები შეგრბოდნენ და ფეხზე წამოვდნენ-შრები ვამწვს, დამწვეს ვერებს, თან თავიგმუზი დიდმოთყვინი შობის.

მესე შევერბი, მასინძღვას ხსამდლა მივესლენე, წყნს ხსმზე ვეველა ვარტემა და უფრო ვაფაციკვებით დამწვეს თეალოებებს. მე ვანავებზე გზა, პინგვინებს შუაში წავებენ, ნაწილი ერთ მხარეს ვავაიდა, ნაწილი—მობზე მხარეს. ენა დამობისა მოვიხვედე უკან და ჩასიქვდივე ვეველა უკან მოვხვედი. თან ხსმურის უნატეს კონტინელიან ბავსავითი სტყნეი მოვწვებობდნენ წყნს სამხად.

ჩაღვასე კონტინელზე ვადავდი, პინგვინთა ახალი ვევეთი წყნსენ წამოვადე. ვამწვს ფრთები და ენა ვამწვლობებს სობაბის სინძღვად კისრის ბუმბული ვაღვზე ვევეთ. არ, უკვე ძლიან ახლოს მოვედი, მაგამ მარტე გზას არ მოამობდნენ, თუბზე ვწმინდაი, მათ ხედედებთან არ მოვხვდიყვი. ერთხელ ნისკარტეზილი შემობრტეს. ვერბეღვას არ მოვქსეე და არხინდელ ვავსარტე ვართი ყოფითი გამოქმნაოდნენ და დამწვეს ვარტეზზე და კოლოზეს ნისკარტეზით ცემა.

როცა ხედედებთან მოვედი, ვერის უნატეს და იერიშზე წამოვიდნენ. ფევერის პირტეზის ნისკარტეი პეკუსის ვევეს მალეოდნენ, მათში კი წინ შეღვიწვიოდნენ, ცდილობდნენ დეცეათი თავი.

პინგვინის განსაზღვრა

6 იორი ნანიორაღლი—იორინი ნარიონდალი.

მ მშური თეთრ თათარასა თვაფთაქუფუთა სკამდა.

3 ბრას კეტით არეინ სევედა, კოტე კატას კეტით სევედა.

პასეხი

- ჩინევი წლის ხა, დარხო!
- ახერს,—ხუთი თთი მხამხავით ვამს და ვაგონს.
- სკოდანი ჩოღის წყავდე!
- ახერს ჩამ ვაქნეს,—მობზე თთის ცეი მიწვედა დარხო.
- ეს ჩამ ვეჭვია, არ მოვადებენ, იდე მკარა იქნეს.
- კიდე მოვხვედეს ერთი თთი,—ამხად ენისხეს დარხო და სხვევსეული თთი ვამხა.

ვისი ოჯახი. ყოველ ფეხის გადადგმაზე ათობით მამა პინგვინი მიმოცილებდა. ოდნავ რომ დაეშორდი, ჩამომეხსნენ, კლდის თავზე გაჩერდნენ და გამარჯვებული სახით გადმომყურებდნენ.

ამ კუნძულზე პინგვინთა სამი ჯგუფი ბუდობდა, თვითნებულ ჯგუფში ხუთას-რუასიოდე პინგვინი იქნებოდა. საბუდრად შერჩეული ჰქონდათ მყუდრო ადგილები კლდეებს შორის. ეს იცავდა მათ

სუსხიანი ქარისაგან, რომელიც ხშირად ქრის იმ ადგილებში.

ადელის პინგვინები ანტარქტიდის სანაპიროზე ძალიან ბევრია. ისინი ისეთ კუნძულებზე ბუდობენ, სადაც ყინული არ არის. პინგვინები კვერცხს სდებენ მიწაზე, ბუდეს ირგვლივ ქვებს ან კენკებს შემოუწყობენ, რომ კვერცხი არ დაუგორდეთ.

ფოტოგრაფი

მ. ჭიჭიაშვილი

ფისუნია, მურიკელა,
ნუ ხართ მართლა ავები,
ხმას ნუ იღებთ, სურათს გიღებთ,
გასწორეთ თავები.

აბა, აბა, მეგობრებო,
ჩხუბი ნუ მოგინდებათ,
შემომხედეთ, „წკაპ!“ ამ წუთში
ჩიტე გამოფრინდება.

ნახატები ზ. შორაჩიძისა

ანტიაქტიდაში როცა ვაზაფხული იწყება, ჩვენთან ზამთრის პირია. ამიტომ, იქაურ ვაზაფხულზე პინგვინები ეკვრცხს რომ დადებენ, ორი თვის თავზე უკვე წიწილები ჰყავთ. ოთხი თვის განმავლობაში ჰკვებავენ ადგილზე, შემდეგ კი მშობლებს წიწილები ზღვაზე მიჰყავთ.

მირნის რაიონში თორმეტი კუნძულია, მათ შორის ყველაზე დიდია კუნძული ხასუფლი. იქაც ცნობისმოყვარე ფრინველი მასპინძლები დამიხვდნენ. ერთმა მამალმა პინგვინმა ჩამოიბრინა, წინ გადამიდგა და დამიწყო „კინკლაობა“. ჯერ ხელთათმანი მივაწოდე, წააელო ნისკარტი! უნდოდა დავგლიჯა, მაგრამ ხელთათმანს ვერაფერი დააკლო. მე გზა ვანვაგრძე, პინგვინი კვლავ გადამიდგა წინ და დამიწყო ფაფხური. ახლა ქუდით დავუწყე გაბრაზება; თავგამოდებით მიტველა, უკან გამოებრუნდი, ხელთათმანი ავიღე, შემოვტრიალდი და რას ვხედავ, პინგვინი გამარჯვებული სახით ხან მე გადმომხედავდა, ხან თავის ამხანაგებს: - დახეთ, როგორ ვავაქციეო! ცოტა მოშორებით ზემოდან სხვა პინგვინები გადმოგვეყურებდნენ.

ეს იყო მეტად სასაცილო და მშვენიერი სანახაობა.

ჭუჭი

ბ. მკაფიანიძე

— ჯუჯი,
ჯუჯი, —
საკენკს ვუყრი
ქათმებს.
ვეხმარები
ღედას,
არ მეღევა
საქმე.

ქოკუელი

ერთნაწილი
მთაწმიდელი

ილია სისხაღლიძე

მინდა გამოვამტაცო
ერთი გოგოს ამბავი;
თქვენც კი იცნობთ იმ გოგოს,
თქვით, ვინ არის, აბა, ვინ?
ღიახ, ნანული არის,
ძია პავლეს ნანული:
ქირვეული, მტრიალა,
მთელ სოფელში განთქმული.
უგუნური ბავშვია,
არ სწყურია, არ შია,
არც სცხელა და არც სცივა,
არაფერი არ სტკივა;
მაგრამ არის მტრიალა,
მეტად მიზნიაი:
თუ წვიმს, ტირის, რად წვიმსო,
არც დღე მოსწონს მზიანი;
ცაზე ღრუბლებს რომ ხედავს,
ტირის: მზე დაჩრდილაო;
ძალი რად ყფის? მამალმა
ჩატომ დაიყვლოა?
საქმელს ისე არ შექამს,
რამეს თუ არ ჰპირდები;
მის ტირილს რომ უყურო,
თვითონ შენც ატირდები.
ძია პავლეს ეწვია
ერთხელ ერთი სტუმარი:
უცებ გოგო გაჩუმდა,
ტირილს უთხრა უარი.
ხმას არ იღებს, ზის წუნარად,
უნდა სტუმრის უურება;
ყველამ ამოისუნთქა,
დაისვენეს ყურებმა.
პავლე სტუმარს ეხვევა,
შოახსენა მადლობა:
„ნანული რომ არ ტირის,
არის თქვენი წყალობა.
სიხარულის ყვავილი
გულში აღმოვციენე!“..
ნანულიმ თქვა: „კი, აბა!..
დავილაღე, ვისვენებ!“.

მხედარი

ბ. ბერიშვილი

ჩვენს თევდორეს ვუყიდეთ
სათამაშო ცხენი.
პირს ლამაზი ალვირი,
ტანს უზანგი შვენის.

მხედარს ცხენი რად უნდა,
თუ არ გაითარეშა,
და თევდორეც დაღმართზე
გამაღლებით დაეშვა.

ხელში შერჩა მათრახი,
ვერც კი გადაუჭირა.
ძირს რომ არ გადაოყარდეს,
თავი მარჯვედ უჭირავს.

ცხენი თვლებით მიგორავს,
მისდევს ძალი ბროლია.
— თედო, რაში კი არა,
შებე. «უოლგა» გქონია. —

ახლა ყველა კითხულობს,
ვინც კი მისი ტოლია.
მხედარია თევდორე,
თუ უბრალო მძლოლია!

ნახატები ე. აბოქაძისა

მკვებსარა ლაღო

ე. პაპუნიძე

ლაღო სკოლიდან რომ დაბრუნდა,
პეტრე და ნინო მაგიდას შემოსხდომო-
დნენ და ჩალაცას სწერდნენ.

- რას აკეთებთ? — ჰკითხა ლაღომ.
- წერას ვსწავლობთ, — უპასუხა პეტრემ.

ბავშვებს ქალღღზე ერთ რიგად
ერთიანები ჩემსწერივებიანთ და ახლა
მეორე რიგს აყოლებდნენ. მაგრამ მეორე
რიგის რიცხვებს ვერ გაიგებდით, რა რუო,
ნამდვილ კუდიან რგოლებს ჰგავდა.

- რა არის ეს? — გაუკვირდა ლაღოს.
- ორიანია, ვერა ხედავ?
- ეგ როგორი ორიანია, — გაეცინა ლაღოს. — ორიანი ეგრე რადი იწერება.
- მაშ როგორ?

ლაღომ ჩანთიდან დღურის ამოიღო
და გადაშალა. არითმეტიკაში ორიანი
მეღო.

ტამოცანები

კუბრესიანთ ცხვირები მაცულა,
თოვლსუ დაქრინან უშიძრად დაღმა.

ჭურჭელია ვურინი,
გარეთ არის მურიანი.

პლ. საჩინოელი

შეადგინა

ვლ. ახლამაზიშვილმა

სტაჟილი

2. ჩაპაილი

— აჰა, შვილო, სტაჟილო, კარგად გარეცხე და ჰამე, — უთხრა დედამ იამზეს.

— მაგან რა იცის გარეცხვისა, — გამოეხმაურა ბებია, — გარეცხე და მიეცი.

— თუ დედოფალას აბანავებს ხოლმე, სტაჟილოს ვერ გარეცხავს?! — უთხრა დედამ და იამზეს სტაჟილო გაუწოდა.

კოტა ხნის შემდეგ იამზესთან ბებია გავიდა და რა ნახა: იამზე აბანაში სტაჟილოს საპნითა და წყლით გულმოდგინედ რეცხავდა!

— ნეტავ რა აცინებს ბებიას? — გაუკვირდა იამზეს.

ქობილები

მ. შათირიანი

— ნუნუ, შენი თოჯინა, მითხარ, რატომ ტირის?

— ცივ წყაროზე ორივემ დავიბანეთ პირი!

ტურას დაძლი

3. ჟურნიანი

ტყეში მხეცებს ჰქონდათ სჯა-ბასი დიხანს, ყველას სპილი სჯობსო, ბოლოს ასე ითქვა. უწყინარი მეტად და ძლიერი ღონით, ყველა ჩამოვრჩებით გარჯითა და შრომით. უცებ ტურას სახე დაემანკა დარდით,

რით აჯობოს სპილეს, რა იხმაროს ფანეი. „მე რითა ვარ მასზე ნაკლებია ვითომ, რით შევიქვო თავი,“ — ტურა ზის და ფიქრობს. ის არ იცის ტურამ, აქ რად უნდა ხერხი, ქება თუ სურს, სპილეს დაედაროს ერთი!

აზერბაიჯანულიდან თარგმნა
ლ. პაპია

სფ. 8/45.

„გემი“—ნახატი 6 წ. გია რიგვადასიძე, კობულაძე
ზინზაძე

„მთაშველელები“—ნახატი 7 წ. ირაკლი ზედგინიძისა, სოხუმი.

„ხე“—ნახატი 5 წ. ირაკლი
მეძმარიაშვილისა, თბილისი.

„გახეირება“—ნახატი 5 წ. ზეზვა ბიბილაშვილისა, ასპინძა.

უდაბე: „მეტალურგები“—ნახატი მ. გულოპენისა

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კოლეგია: ლ. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მ. აფხაია, მ. რევილიშვილი (რედაქციის მოადგილე), ი. სიხარულიძე, ნ. უნაჭკოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი). ბაზოციური ოცდაათწლიანობა წელი. ფასი 20 კპპ.

ტექ. რედაქტორი ი. არღვიანი რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდებათ

კაპოქელოსა „ნაქალაქი“, ლექსების წიგნი: ანდრია, ბლანკის ქროსი 91, ტყე 5-37-38, ვაიმე. შეც. № 91, სტამბის № 222, № 887 ტარაგი 35000 გეომოწონილია დანაბნად 12/III 1962 წ.